

Zapisy w umowie o pracę

Katarzyna Jaźwińska

11.08.2022

Nawiązanie stosunku pracy - definicja

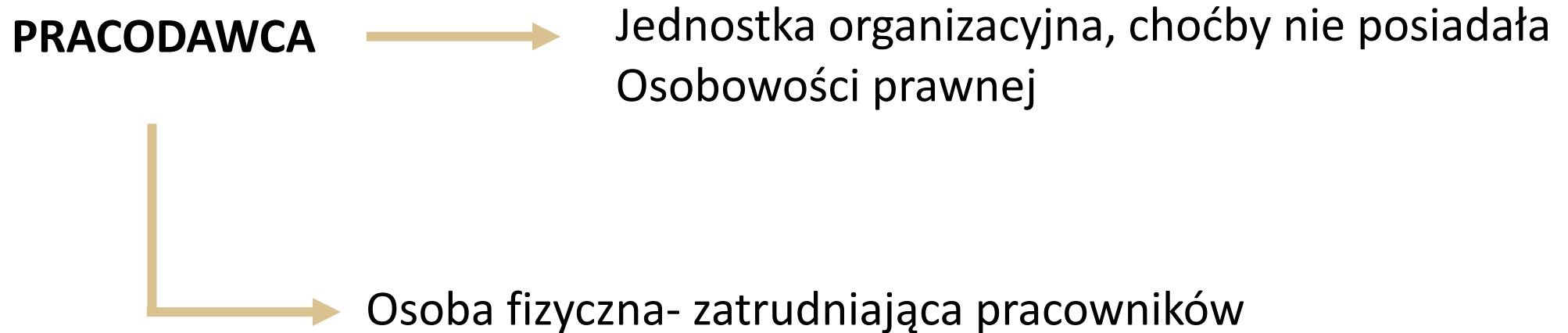
Pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem

Postanowienia obligatoryjne umowy o pracę

Określenie stron umowy o pracę

Umowę zawierają pracownik i pracodawca.

Określenie Pracodawcy

→ Wskazanie nazwy i adresu firmy

lub

→ Wskazaniu imienia i nazwiska oraz adresu pracodawcy

Przykład

Pracownik zostaje zatrudniony na stanowisku prezesa zarządu sp. z o.o.
Spółka nie ma oprócz niego innych członków zarządu.

W takim wypadku do podpisania umowy o pracę z prezesem zarządu
będzie upoważniona
Rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia
wspólników spółki

PRACOWNIK

→ Imię i nazwisko

→ Oraz miejsce zamieszkania

Rodzaje umów o pracę oraz warunki ich zawierania

Umowa o pracę na okres próbny

- na okres nieprzekraczający 3 miesiące
- w celu sprawdzenia kwalifikacji pracownika i możliwości jego zatrudnienia w celu wykonywania określonego rodzaju pracy
- zasada jednorazowego zawarcia umów na okres próbny

Odstępstwa od zasady jednorazowego zawierania umowy na okres próbny:

- Pracownik ma zostać zatrudniony do pracy rodzajowo innej niż ta, która była wykonywana w ramach pierwszej umowy na okres próbny
- Dopuszczalność zawarcia ponownej umowy na okres próbny po upływie co najmniej 3 lat od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniej umowy o pracę.

Dopuszczalność zawarcia umowy próbnej, a wcześniejsze relacje zawodowe

- Umowy cywilnoprawne (umowa o dzieło, zlecenie)
- Praktyki
- Staż z urzędu pracy

Umowa o pracę na czas określony

Limit 33
miesiące

Nie więcej niż
3 umowy na
czas określony

Umowa na
okres próbny
nie wlicza się

Przykład

Pracodawca zawarł z pracownikiem dwie kolejno następujące po sobie umowy o pracę na łączny okres 24 miesięcy. Następnie pracodawca zawarł trzecią umowę na czas określony na 12 miesięcy, uzasadniając, że nie zawarł wcześniej z pracownikiem terminowej umowy na okres próbny.

Postępowanie pracodawcy nieprawidłowe. Nie ma możliwości łączenia okresów trwania umowy na czas określony z umową na okres próbny.

Wykorzystanie limitu 3 umów na czas określony lub 33 miesięcznego okresu zatrudnienia a zatrudnienie po latach:

Przykład

W 2017r. strony stosunku pracy wykorzystały limit 3 umów o pracę na czas określony. Ostatnia taka umowa zakończyła się z końcem 2017r. W roku 2022 pracodawca ma zamiar zaproponować pracownikowi umowę na czas określony, uwzględniając, że od poprzedniego zatrudnienia upłynęło ponad 3 lata.

Przepis regulujący limity umów na czas określony wskazuje, że te same strony stosunku pracy mogą zawrzeć maksymalnie 3 takie umowy, na łączny okres 33 miesięcy.

Można przyjąć, że przywrócenie limitów umów na czas określony będzie dopuszczalne tylko w wyjątkowych przypadkach, np. przejścia pracodawcy na inny zakład, gdzie stroną zawierającą umowę będzie zupełnie inny podmiot

Pozalimitowe umowy na czas określony

W celu zastępstwa
pracownika w czasie jego
usprawiedliwionej
nieobecności

Praca sezonowa
lub dorywcza

Gdy pracodawca wykaże
obiektywne przyczyny leżące
po jego stronie

Wykonywanie pracy
przez okres
kadencji

Obiektywne przyczyny leżące po stronie pracodawcy:

- Np. w celu realizacji prac związanych z projektem naukowo-badawczym
- Obowiązek pracodawcy - zawiadomienie właściwego okręgowego inspektora pracy w formie pisemnej lub elektronicznej 5 dni roboczych na zawiadomienie od dnia zawarcia umowy
- Nie zawiadomienie – wykroczenie zagrożone karą grzywny w wysokości od 1.000,00 zł do 30.000,00 zł

Umowa o pracę na czas nieokreślony

można od razu zawrzeć
umowę na czas
nieokreślony

najkorzystniejsza opcja
dla pracownika

Kolejne elementy umowy o pracę:

Data zawarcia umowy o pracę

- należy określić w umowie termin rozpoczęcia pracy
- brak określenia daty rozpoczęcia pracy- stosunek pracy nawiązuje się w dniu zawarcia umowy

Rodzaj pracy

przedmiot świadczenia pracownika na rzecz pracodawcy

określenie zawodu np.
stolarz, nauczyciel

określenie specjalności, stanowisko
pracy, funkcji, Tytułu np. kierownik
działu,

Miejsce wykonywania pracy

Przez miejsce wykonywania pracy należy zrozumieć stały punkt w znaczeniu geograficznym lub pewien oznaczony obszar, strefę określoną granicami jednostki administracyjnej podziału kraju lub w inny dostatecznie wyraźny sposób, w którym ma nastąpić świadczenie pracy

Wyrok SN z 1 kwietnia 1985r., I PR 19/85

Przykłady miejsc pracy:

- siedziba pracodawcy
- na terenie Krakowa
- na terenie Małopolski
- Unia Europejska
- Polska

Wynagrodzenie za pracę

Należy podać wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz wymienić wszystkie pozostałe składniki wynagrodzenia, które przysługują pracownikowi

np.

- premia regulaminowa,
- dodatek funkcyjny
- prowizja

Nie trzeba zamieszczać składników wynagrodzenia, które przysługują Pracownikowi na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów

np. dodatki za pracę nocną, dodatki za godziny nadliczbowe

Co w przypadku gdy wynagrodzenie nie zostało określone w umowie o pracę:

Pracownikowi przysługuje wynagrodzenie odpowiednie do rodzaju, ilości i jakości wykonywanej pracy

nie niższe niż wynagrodzenie minimalne

Co w przypadku, gdy kwota słownie i liczbowo się różni?

***Pracownikowi należy się wynagrodzenie
określone słownie***

Termin rozpoczęcia pracy

Dzień rozpoczęcia pracy nie zawsze musi pokrywać się z dniem zawarcia Umowy.

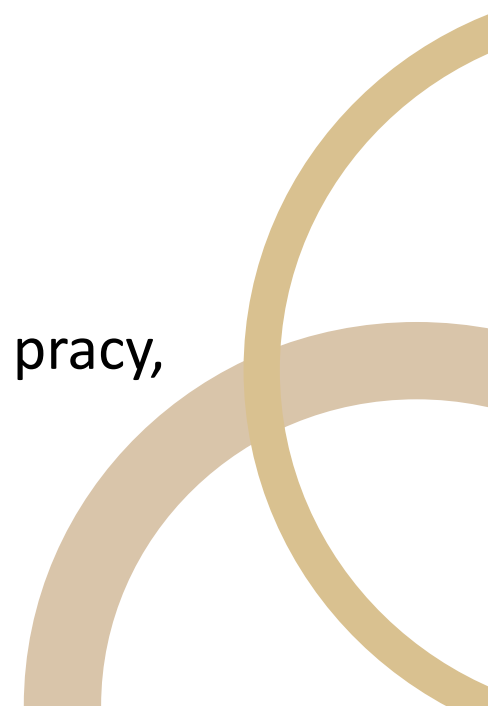
Przykład:

Pracodawca określił w umowie o pracę jako termin rozpoczęcia pracy **1 maja 2022r.** Jednak ze względu na to że firma od 1 do 3 maja 2022r nie funkcjonowała, pracownik przystąpi do pracy 4 maja 2022r.

→ **Takie postępowanie pracodawcy jest prawidłowe.**

Wymiar czasu pracy:

- Pracownik może być zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy lub na Niepełny etat.
- W zależności od tego należy mu wpisać w umowie o pracę na pełen etat, lub na 1/2 etatu, 1/3 etatu itp..
- Określenie wymiaru czasu pracy decyduje o tym, ile godzin pracy musi zapewnić pracodawca pracownikowi.
- Nawet jak pracownik nie wypracuje obowiązującego go wymiaru czasu pracy, musi otrzymać wynagrodzenie, które wynika z jego umowy.

WAŻNE!

Praca wykonywana przez pracownika zatrudnionego na niepełny etat powyżej obowiązującego go wymiaru czasu pracy nie jest pracą w godzinach nadliczbowych.

Dla takiego pracownika pracą nadliczbową będzie praca powyżej pełnego etatu.

Praca przekraczająca jego etat będzie pracą ponadwymiarową.

Nieobowiązkowe elementy umowy o pracę

- Pracodawca powinien się zastanowić czy dodatkowe nieobowiązkowe elementy wpisywać w umowie o pracę.
- Gdy będzie chciał później zmienić te elementy, ich usunięcie wymaga zmiany umowy a pracownik musi się na to zgodzić

Przykład

Pracownik i pracodawca ustalili w umowie o pracę, że pracodawca będzie pokrywał pracownikowi koszty wynajmu mieszkania, Firma nie uzyskuje planowanych zysków i ma kłopoty finansowe. Pracodawca chciałby zrezygnować z finansowania kosztów wynajmu mieszkania, pracodawca powinien wręczyć pracownikowi wypowiedzenie zmieniające umowę o pracę, w którym wypowie mu ten warunek umowy. Jeżeli pracownik przyjmie nowe warunki płacy i pracy, to po okresie wypowiedzenia nie będzie mu przysługiwała rekompensata kosztów wynajmu. W przypadku gdy pracownik nie przyjmie, jego umowa o pracę rozwiąże się po okresie wypowiedzenia.

Dodatkowe elementy zamieszczane w umowie o pracę mogą polegać na:

- Przyznaniu dodatkowych świadczeń pracowniczych
- np. dodatkowy urlop wypoczynkowy
  - dłuższy okres wypowiedzenia
  - prawo do samochodu służbowego
  - prawo do telefonu komórkowego itp.

Zamieszczaniu dodatkowych regulacji, na których zależy pracodawcy

- np. informacje dotyczące tajemnicy przedsiębiorstwa ochrony własności intelektualnej itp.

Zamieszczaniu informacji formalnych

- np. wskazanie adresów do korespondencji stron umowy o pracę słowniczek pojęć itp.

Forma zawarcia umowy o pracę

WAŻNE!

Umowę o pracę zawiera się na piśmie, a jeżeli umowa o pracę nie została zawarta z zachowaniem formy pisemnej, pracodawca przed dopuszczeniem pracownika do pracy potwierdza pracownikowi na piśmie ustalenia co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków.

W ilu egzemplarzach należy sporządzić informację potwierdzającą zawarcie umowy o pracę?

Przepisy Kodeksu pracy nie zawierają odpowiedzi na to pytanie. Kierując się obligatoryjną zawartością części B akt osobowych, można przyjąć, że obowiązkiem pracodawcy będzie przygotowanie dwóch egzemplarzy pisemnych ustaleń co do stron umowy, rodzaju umowy oraz jej warunków. Jeden egzemplarz będzie przechowywany w aktach osobowych pracownika, a drugi zostanie przekazany zatrudnionej osobie.

Wrocław, 5 marca 2022r.

Kancelaria prawa gospodarczego
ul. Przemysłowa 1
54-142 Wrocław

Jan Iksiński
ul. Wrocławska 10
54-242 Wrocław

POTWIERDZENIE ZAWARCIA UMOWY O PRACĘ

Potwierdzam, iż dnia 5 marca 2022r. została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony pomiędzy:
Pracodawcą: Kancelaria prawa gospodarczego, reprezentowaną przez właściciela- Stanisława Paluch
a

Pracownikiem: Janem Iksińskim

Strony ustaliły następujące warunki umowy:

- 1) rodzaj pracy- portier
- 2) miejsce pracy-siedziba pracodawcy: Wrocław, ul Przemysłowa 1
- 3) wynagrodzenie- 3500 zł miesięcznie
- 4) wymiar czasu pracy- pełny etat
- 5 rozpoczęcie pracy – 5 marca 2022r.

Stanisław Paluch

Jan Iksiński

Co w przypadku gdy pracodawca nie wypełni obowiązku przekazania pisemnej informacji przed dopuszczeniem pracownika do pracy

Uprawnieniem pracownika będzie powstrzymanie się z podjęciem wykonywania obowiązków pracowniczych do czasu otrzymania informacji potwierdzającej zawartą wcześniej umowę.

Obligatoryjne i przykładowe fakultatywne postanowienia umowy o pracę

Postanowienia obligatoryjne	Postanowienia fakultatywne
<ul style="list-style-type: none"> ● Oznaczenie stron umowy; ● Rodzaj umowy o pracę; ● Data zawarcia umowy; ● Warunki zatrudnienia (pracy i płacy) w zakresie<ul style="list-style-type: none"> -rodzaju pracy, -miejsca wykonywania pracy, -wynagrodzenia za pracę, -terminu rozpoczęcia pracy ● Wskazanie przyczyn uzasadniających zawarcie umowy na czas określony w przypadku przekroczenia dopuszczalnego limitu czasowego i ilościowego takich umów	<ul style="list-style-type: none"> ● Umowa o zakazie konkurencji- musi być wyraźnie oddzielona od umów o pracę ● Postanowienia dotyczące tajemnicy przedsiębiorstwa ● Przyznanie dodatkowych uprawnień urlopowych lub innych świadczeń wynikających z przepisów zakładowych

Umowa przedwstępna

Nie ma przeszkód prawnych, aby właściwa umowa o pracę została poprzedzona wcześniejszymi ustaleniami w ramach umowy przedwstępnej.

Zastosowanie mają przepisy prawa cywilnego.

Przykład

Pracodawca zdecydowała się na zatrudnienie pracownika, którego obowiązuje 3- miesięczny okres wypowiedzenia u jego dotychczasowego pracodawcy. Pracownik nie uzyskał zgody na wcześniejsze rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron.

Zawarł więc ze swoim przyszłym pracodawcą przedwstępną umowę o pracę. W ten sposób nowy pracodawca zagwarantował sobie, że pracownik podejmie u niego pracę po zakończeniu okresu wypowiedzenia u dotychczasowego pracodawcy.

Umowa przedwstępna stanowi zobowiązanie do zawarcia oznaczonej umowy i powinna określać istotne postanowienia umowy w niej przyrzeczonej. Mając to na uwadze, pracodawca powinien w umowie przedwstępnej określić istotne postanowienia przyszłej umowy o pracę, wynikające z Kodeksu pracy, a w szczególności:

- rodzaj pracy,
- termin rozpoczęcia,
- wysokość wynagrodzenia.

Brak terminu w umowie przedwstępnej w ciągu którego ma być zawarta umowa przyrzeczona.

- Powinna być zawarta w terminie wyznaczonym przez stronę uprawnioną do żądania zawarcia umowy,
- Gdy obie strony uprawnione do żądania zawarcia umowy przyrzeczonej i każdy wyznaczył inny termin, decydujący jest w tej sytuacji termin wskazany przez stronę, która wcześniej złożyła oświadczenie w tej sprawie

WAŻNE!

Jeżeli w ciągu roku od dnia zawarcia umowy przedwstępnej nie został wyznaczony termin do zawarcia umowy o pracę ani potencjalny pracownik ani przyszły pracodawca nie może żądać zawarcia umowy o pracę.

Forma umowy przedwstępnej:

- brak specjalnej formy, w jakiej powinna zostać zawarta przedwstępna umowa o pracę
- może być zawarta w formie ustnej
- warto zawrzeć w formie pisemnej dla celów dowodowych
- można zawrzeć inne elementy np.. odszkodowanie za uchylenie się od zawarcia umowy o pracę

Uchylanie się od zawarcia umowy o pracę

Niedoszły pracodawca

- ✓ żądanie zawarcia umowy przyrzeczonej lub
- ✓ żądanie naprawienia szkody
- ✓ / uprawnienia pracownika/

Niedoszły pracownik

- ✓ żądanie naprawienia szkody
- ✓ /uprawnienia pracodawcy/

WAŻNE!

Alternatywnym rozwiązaniem dla umów przedwstępnych jest zawarcie umowy o pracę i ustalenie w niej późniejszego terminu rozpoczęcia pracy w stosunku do daty zawarcia